

№ 213 (5587)
СЭРАДА
16
ВЕРАСНЯ
1930 г.
Год выдання XX

Лётчыку-выпрабавальніку Юмашэву

Віншую з дасягненнем рэкорду вышыні на чатырохматорным самалёце АНТ-6.

Жадаю Вам новых поспехаў.
Паціскаю руку.

I. Сталін

НАСУСТРАЧ ЗІМЕ

Восень уступіла ў свае правы. Неўзабаве наступіць і зіма з морозамі, мядзеламі і снегамі. Заносамі. Таму падрыхтоўка да зімы трэба пачынаць неадкладна. Рыхтавацца павінны ўсе галіны народнай гаспадаркі: фабрыкі і заводы, паравозныя дэле і ўчасткі шляху, электрастанцыі і новабудовы, клубы і яскі, жакты і сталовыя.

Усеакавая і грунтоўная падрыхтоўка да зімы ажыгвае велізарнае значэнне як у справе бесперабойнай, нармальнай работы прамысловасці і транспарту, так і ў справе стварэння неабходных умоў стаханавцам і ўдзякам для высокай прадукцыйнай работы.

Падрыхтавацца да зімы — значыць дабіцца таго, каб у пэру не гуляў скразняк, каб усе дахі і дзверы былі адрамантаваны, значыць мець запас сыравіны і ападу. Быць гатовым да сустрэчы зімы — значыць добра адрамантаваць інтэрнацыянальныя кватэры, яскі, клубы і сталовыя.

Гэта павінна быць агульнай задачай кожнага гаспадарніка, кожнага партыйнага і профсаюзнага работніка. Аднак сігналы з прадпрыемстваў, якія паступаюць у рэдакцыю, сведчаць аб несур'ёзных адносінах да гэтай важнейшай справы на разне прадпрыемстваў. На заводзе імя Кірава ў Менску пэхі не адрамантаваны. Радам з кавальскімі горнамі павыбіты шыбы, аб рамоне рабочых кватэраў на гэтым заводзе ўсё лічы збіраюцца склапаць планы і абмяркоўваць іх. Дзесяткі рабочых фабрыкі імя Крупскай штодзень абываюць парогі фабрыка. Яны чакаюць рамонт кватэраў, але безразультатна. Мінхай зімой у пэхах завода імя Місінкова быў страшны холад. Маркуточы па'хозе падрыхтоўкі да зімы, можна чакаць і ў гэтым годзе такога становішча.

Не лепш і на заводзе імя Молатава. Баракі тут патрабуюць значага рамонтна, а яго яшчэ не пачыналі. Фабрыка бекляночных адносін да гэтага важнейшага пытання можна было-б прывесці яшчэ, але і гэтых хоцьбы. Ясна, што падрыхтоўка да зімы яшчэ не разгортвае на прадпрыемствах. За гэта ж сядзі яшчэ не ўзліся ні гаспадарнікі, ні профсаюзы.

Нармальнай работа прамысловасці ў значнай ступені залежыць ад работы нашых электрастанцый. Малейшая непаўлада на электрастанцыі, аварыя на лініі падастаній абываюцца на рабоче дзесяткаў прадпрыемстваў. Спыненне электрастанцый, хача-б на агуль гадзіну, у маштабе ўсяго абслугоўваемага раёна прыводзіць да дзесяткаў тысяч гадзін рублёў страт. Прамысловасць Віцебска, Магілёва штогод зімой працуе ненармальна з-за перабоў у рабоче БелДРЭС; прадпрыемствы Барыўскага павяту перапыў страт ад дроннай работы гарадской электрастанцыі.

Праз месяц нашы электрастанцыі ўступяць у самы адказны для іх перыяд работы — у асенне-зімовы максімум. Ад іх патрабавання самая дакладная, ідэальная падрыхтоўка да зімы.

Зіма з'яўляецца аздаманам на арганізацыйнасць, чоткасць работы чыгуначнікаў. Участкі шляху, не падрыхтаваны да зімы, выбываюць са строю ў часе заносу, парушаюць нармальную работу чыгуны, наносіць велізарныя страты ўсёй народнай гаспадарцы. Падрыхтаваць паравозную і вагонную гаспадарку, загатоўваць і расставіць шыты, адрамантаваць снегазащитныя, падрыхтаваць усё неабходнае для нармальнай работы стролака, дагаварыцца з сельсаветамі і калгасамі аб дапамозе зімой рабочай і цягавой сілай для снегабарачных — вось баявая задача чыгуначнікаў.

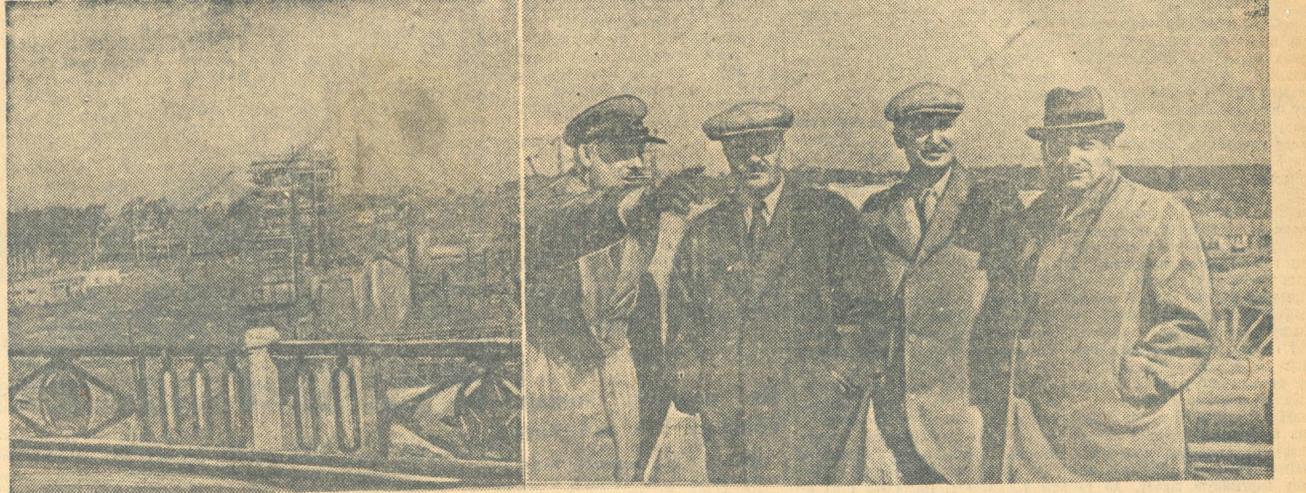
Да зімы трэба рыхтавацца і на новабудовых. Выкананне велізарнага плана будаўніцтва патрабуе такой арганізацыі работ, каб асеннія дажджы і зімовыя морозы не дэарганізавалі работу на будаўнічых пляцоўках. Работы будаўнік павінны жыць у добра адрамантаваным, прытым, утульным інтэрнаце, кватэрах. Неадруйна частка падрыхтоўкі да зімы — гэта завоз ападу для патрэб прамысловасці, для патрэб сельскагаспадарства, для патрэб населенства. На гэтым участку ў нас далёка не ўсё добра. Гартоп і Лесбел правальваюць такое важнейшае мерапрыемства, як своечасовы завоз ападу ў гарады. Менскі Гартоп, напрыклад, за II і III кварталы 1930 года неавыканалі плана завозу дрэў у Менск амаль на 150 тысяч кубаметраў.

Вялікая задача стаіць перад аператыўнымі арганізацыямі. Для іх падрыхтоўка да зімы азначае — загатоўваць неабходную колькасць гародніны і садавіны, забяспечыць марганцы зімой вопраткай і абуткам.

А нашы клубы? Шмат хто з загарыцкаў клубы лічыць, што варта толькі ўстаіць шыбы ў вокны, загатоўваць ападу — і клуб падрыхтоўван да зімы. А між тым, падрыхтоўка клуба да зімы азначае дакладна масавую работу канцэртнага ў клубе. Арганізаваць работу гурткаў — падлічнай і тэхнічнай вучобы, харавых, музычных, самадзейнасці, абсталяваць добрую фізкультурную залу, чытальніцу, напярэць бібліятэкі новай літаратурай, забяспечыць клуб неабходным спортінвентарам — лыжамі, канькамі, абсталяваць каток — усё гэта неабходна для таго, каб рабочы пасля работы мог весела правесці час, атрымаць неабходныя вольны, атрымаць зарнаду на высокую прадукцыйнай працы.

Марудзіць з падрыхтоўкай да зімы нельга. Часу з кожным днём застаецца ўсё менш і менш. Жыццё савецкіх людзей становіцца ўсё больш заможным, культурным, радасным. Кожны працоўны адчувае штодзённымі сталініскімі клопатамі. Зусім аразумела, што палітрук хача-б адно ажно ў рабочым інтэрнаце, у паху, у кватэры рабочага без шыбы — значыць парушыць важнейшую дыроктыву партыі і яе правядзін.

На рознаму сустраваюць зіму працоўныя капіталістычных краін і працоўныя краін пераможнага сацыялізма. Там, у капіталістычных краінах, слова зіма грозна гучыць для рабочага, тым больш для беспрацоўнага. Зіма нясе з сабой страшныя пакуты, голад і холад. Працоўны Савецкага Саюза сустракае зіму ўвешана і спакойна. Ён ведае, што аб яго добрыяе клопачыцца наш урад, наша партыя, наш вялікі Сталін.

Будаўніцтва вечнай пабудовы сталінскай эпохі канала Волга—Масква набліжаецца к канцу. 10 верасня будаўніцтва канала наведвалі тт. Молатаў, Чубар, Анціпаў, Ягода, Мельжаў і інш. НА ФАТЭМКУ (алева направа) тт. Ягода, Молатаў, Чубар і Мельжаў на будаўнічым канале Волга—Масква.

НА ДАПАМОГУ ДЗЕЦЯМ І ЖАНЧЫНАМ ГЕРАІЧНАЙ ІСПАНІІ!

Рэзалюцыя агульнамаскоўскага мiтынга жанчынаў

ПРЭЗІДЭНТУ ІСПАНСКОЙ РЭСПУБЛІКІ АСАНЫЯ СТАРШЫНІ СОВЕТА МІНІСТРАў ЛАРГО КАБАЛЬЕРО ДЭПУТАТУ ІСПАНСКАГА ПАРЛАМЕНТА ДОЛАРСЭ ІБАРУРЫ (ПАСІОНАРЫЯ).

Мы, жанчыны горада Масквы, работніцы і служачыя, інжынеры, урачы, настаўніцы, артысты, студэнткі, жонкі інжынераў і тэхнікаў, хатнія гаспадыні, сабраўшыся на мiтынг у нашай чырвонай сталіцы, усе аднадушна вызказваем гарачую салідарнасць з працоўнымі жанчынамі свабоднай Іспаніі і палым жадаем дапамагчы ім у іх гераічнай барацьбе за свабодную і незалежную рэспубліканскую Іспанію.

З напружанай угадай сочым мы за гераічнай барацьбой іспанскага народу. Мільяны і — фашысты ўзялі паўстанне супроць пацягнутага законага ўрада, які вызваў волю ўсяго народу ў барацьбе за дэмакратычную Іспанію.

Вось ужо два месяцы аварыя банды іспанскіх фашыстаў, якім дапамагаюць збройні германскія і італьянскія фашысты, абстраляюць мірныя гарады, разбураюць іх, расстрэльваюць працоўных, не шкадуючы стараў і малалетніх дзяцей.

Працоўныя Іспаніі, аб'яднаныя жадаем у што-б там ні было адстаяць свае права на мірнае свабоднае і рэспубліканскае жыццё паліцыі на барацьбу з крывавамі псамі-фашыстамі.

Мы ведаем, што разам з мужчынамі ў першыя рады барацьбы за дэмакратычную Іспанію ідуць дзесяткі тысяч гераічных іспанскіх жанчынаў. Ні зверствы фашыстаў, ні п'янар багата жыцця, ні пагрозы смерці — нішто не падохнае нашых сяспёр у Іспаніі.

Мы паціскаем іх баявыя рукі. Мы абдымаем іх ад усёго сэрца. Не перадаць словамі тую хваляванна, з якой сочым мы за адважнай і гераічнай барацьбой іспанскага народу з збралі крывавамі фашыстамі і іспанскімі гвалтаўнікамі. Кожная вестка аб поспехах працоўных Іспаніі прыносіць нам велізарную радасць. Кожны газетны радок, які гаворыць аб адвазе і стойкасці іспанскіх жанчынаў, напашнае нас гордзіць і захаляем.

Як адважныя жанчыны свабоднай Іспаніі зараз, так кроцьдзі і мы!

Старшыня мiтынга Енацерына Фадзеева — стаханавка-ордынастка, студэнтка прамысловай акадэміі.
Члены прэзідыума мiтынга: Сцепаніда Капуціна — работніца Трохгорнай мануфактуры імя Дзержынскага; Алесіяра Носарэва — работніца фарбавальнай фабрыкі; Еўданія Вінаградца — стаханавка-ордынастка, студэнтка прамысловай акадэміі; Ксэнія Дзержынская — народная артыстка рэспублікі; Пеллагея Сегрэва — работніца фабрыкі «Красная Роза»; Наталія Сац — асуджаная артыстка рэспублікі; Веселюўская — урач Інстытута на аздараўленню ўмоў працы імя Обуха; Галіна Павлова — настаўніца рускай мовы 2-й школы Фрунзскага раёна; Ніна Вітман — студэнтка Інстытута філасофіі і літаратуры; Анастасія Памілава — інжынер-ордынастка Машинабудульнічага заводу; Ларыса Сварог — жонка мастака; Зінаіда Лісінава — работніца Трохгорнай мануфактуры імя Дзержынскага; Еўданія Мілаванова — жонка інжынера аўтамабільнага заводу імя Сталіна; Ольга Луіна — работніца-ордынастка заводу «Научук»; Параскоўя Ганчарова — хатняя гаспадыня; Марыя Бурдэма — жонка прафесара-хірурга; Анна Грачова — стаханавка-ордынастка, інструтар фабрыкі «Красная Роза».

Свірская гідрэлектрастанцыя прынята ў прамысловую эксплуатацыю

СВІРБУД, 15 верасня. (БЕЛТА). Учора закончыла работу ўрадавая камісія па прыёму Свірскай гідрэлектрастанцыі ў прамысловую эксплуатацыю. Выпрабаванні электратэхнічнага і механічнага абсталявання далі бліскучыя вынікі.

Увечары адбыўся агульны сход рабочых, інжынераў, тэхнікаў і служачых. З дакладам выступіў старшыня ўрадавай камісіі тав. Дові.

АДПОР ФАШЫСЦКІМ ПАДПАЛЬШЧЫКАМ ВАЙНЫ

Антысавецкая кампанія германскіх фашыстаў пацярпела фіска

ЛОНДАН, 15 верасня. (БЕЛТА). Берлінскі карэспандэнт газеты «Ньюс кронікл» сцвярджае, што германскія ваенныя колы незадаволены антыкомуністычнай кампаніяй фашыстаў.

«Галоўная скарга нямецкіх генералаў, — піша карэспандэнт, — відаць, звязаная з тым, што галія прамовы, а з'яўляюцца ў той жа час і выступіў Геббельс, могуць лёгка стварыць становішча, пры якім Германія можа аказацца ў невыгодным становішчы з ваеннага пункту гледжання. Увогуле антысавецкая кампанія кіраўнікоў германскіх фашыстаў неспадзявана ў Германіі. Яна таксама падарыла поўнае фіска ў Англіі. Па лі пацыфізм у Германіі з пэўных прычынаў і не працягнецца ў такой моцнай форме, як часам у Англіі і ва Францыі, то ва ўсім выпадку немцы, за выключэннем невялікай колькасці моладзі, не выражаюць энтузіязма перад перспектывай стаць гарматыным м'ясам для таго, каб змагацца за жыццё ўдзякаў у Савецкім Саюзе».

Аўгур аб адносна англіскага ўрада да антысавецкіх выступленняў Гітлера

НЬЮ-ІОРК, 14 верасня. (БЕЛТА).

«Нью-Іорк таймс» друкуе артыкул Аўгура з Лондана, у якім ён заўвагае наступнае: «Англііскі ўрад не жадае даць сабе ўдзяк у крыжы на погляд Гітлера супроць большага. Англііскі ўрад выступае супроць тэорыі Гітлера таку, што прыняцце гэтай тэорыі раздзяліла-б Еўропу на два ваюючых лагеры і раскляло-б грамадскую думку Англіі. Вягзгалі дзіяны Гітлера ў Нюрэнбергу патрабуюць карэктывы, бо іх нагласць адтурхоўвае нават тых, хто прыняў-бы антыкомунізм Гітлера. Для англііскай дыпламатыі не з'яўляецца нечаканасцю, што Германія адносіцца без энтузіязма да прапановы аб скліканні канферэнцыі лакарскіх дзяржаў у кастрычніку. Англііскі ўрад пераканан, што п'танне аб безапаснасці на рэйнскай граніцы неаддзяльна ад агульна-еўрапейскага пагаднення, якое немагчыма без удзелу СССР. Вось чаму лепш даць Гітлеру магчымасць астыць».

Еўропа не верыць „нюрэнбергскім спевакам“

ВАРШАВА, 14 верасня. (БЕЛТА).

Учарашняе выступленне Гітлера на нюрэнбергскім з'ездзе з ааляіам да крміжавага паходу супроць большага выклікала часткай польскага друку з агуль скептызмам «Варшаўскі дзёнік народова» піша: «Германія хача-б, каб большыня ічча, якая памятае тысячгадоўную гісторыю сваіх адносін з Германіяй, еўрапейскай палітыкі. Германія імкнецца, спекулюючы на гэтым, на-жыць палітычны капітал... Мы без ністання прадаўжам адставаць сваё перакананне, што барацьба з камунізмам не павінна ні на адзін момант аслабіць неабходнасць добрых палітычных адносін паміж Польшчай і Савецкім Саюзам... Труда таксама трэбаваць ад Польшчы, якая памятае тысячгадоўную гісторыю сваіх адносін з Германіяй, каб яна рызкнула на безагаворучнае давер'е да апошняга».

Гераізм і адвага іспанскага лётчыка

МАДРЫД, 14 верасня. (БЕЛТА).

Учора на талаверскім сектары адбыўся паветраны бой паміж фашысцкім і рэспубліканскім знішчальнікамі. Іспанскі лётчык Ортурэ праследваў на сваім самалёце фашысцкі знішчальнік, які з'явіўся з боку Талавера. З якоўскай прычыны на самалёце лётчыка Ортурэ перастаў дзейнічаць кулямёт. Тады Ортурэ кінуў свой самалёт на апарат праціўніка, збіў яго і сам разбіўся смерцю. Фашысцкі пілот пасля выратавання на парашуте. Ён аказаўся іназемным падданым.

Магутныя ўмацаванні на ўсходніх граніцах Германіі

ВАРШАВА, 14 верасня. (БЕЛТА).

Агенцтва «Прэс» паведамляе з Катгоп (Верхняя Сілезія), што будаўніцтва фартыфікацыйных пабудов на ўсходніх граніцах Германіі выдзяляе за апошнія тыдні самым паскораным тэмпам. У германскай Сілезіі ўжо рэалізавана праграма будаўніцтва палігона рэгулярна ўмацаванняў, якія апрацоўвае на прыродных перакомах, ствараюцца рэкамунікацыяныя лініі.

Магутныя ўмацаванні ўваколіца горада Брэслаўля на абодвух берагах ракі Одэр, прычым Брэслаўль займае пэнтральнае месца ў сістэме крэпасцей у германскай Сілезіі

Магутныя ўмацаванні ўзведзены ўваколіца горада Брэслаўля на абодвух берагах ракі Одэр, прычым Брэслаўль займае пэнтральнае месца ў сістэме крэпасцей у германскай Сілезіі.

Галоўным кіраўніком фартыфікацыйных работ у германскай Сілезіі з'яўляецца камандант крэпасці Брэслаўля генерал фон Бем-Безінг

На працягу апошняга месяца палко Брэслаўля павялічаны штатлікія агары для самалётаў і сучасныя ваенныя аэрадромы. Аправа аэрадрому, зроблены пабудовы і прыгатаўкі для артылерыі.

У выніку вайны, Брэслаўль, паволье слоў агенцтва «Прэс», стане апорнай базай германскай ваеннай авіяцыі. Агенцтва «Прэс» таксама ўказвае на ваенна-стратэгічнае значэнне фарсаванага расшырэння чыгуначнага вузла ў Брэслаўлі.

Прабыванне замежных ваенных дэлегацый у Маскве

МАСКВА, 15 верасня. (БЕЛТА). 15 верасня чэхаславацкая, французская і вялікабрытанская ваенныя дэлегацыі наведвалі Цэнтральны дом Чырвонай Арміі імя Фрунзе. Дэлегацыям былі паказаны музеі РСЧА, ваенныя габіеты, бібліятэка, выстаўкі карцін і парк ПДЧА з усімі яго спортплатформаў. На працягу трох гадзін дэлегацыі знаёміліся з работай ПДЧА. У заключэнне гасцям быў прапанаван чай.

У кнізе ганаровых павядальнікаў гасці адзначылі сваё захапленне ўсім багатым і Цэнтральным доме Чырвонай Арміі.

Учора замежныя ваенныя дэлегацыі наведалі таксама авіяцыйныя заводы і вецарам былі ў театры.

У НЮРЭНБЕРГСКІМ ВАЛАГАНЕ «Чаміён» антыбольшевіцкай барацьбы Геббельс. Малювак Я. Катскелі.

ПАСЛЯ АБМЕНУ ПАРТЫЙНЫХ ДАКУМЕНТАУ

20 мая на агульным партыйным сходзе прыватнай арганізацыі запавядаў фабрыкі «10 Кастрычнік» камуністы засудзілі даклад сакратара Рэчышскага РК КП(б)В тав. Прасмічкіна аб выніках абмену партыйных дакументаў у гэтай арганізацыі.

Тав. Прасмічкі ў сваім дакладзе расказаў ход аб тых заўвагах, якія зроблены асобным камуністам райкомом партыі, а заўвага было зроблена больш 25 процантаў арганізацыі.

Указана было і партыйнаму камітэту на выправальную расстаноўку партыйных сіл на вытворчасці.

Пасля партыйнага схода прайшоў больш 3-х месяцаў. Наўстае законнае пытанне — як жа за гэты час партыйны камітэт фабрыкі ўзяў у сваёй рабоце ўказанні, якія атрыкалі ад райнага камітэта партыі асобным камуністам, і як партыйны камітэт пачаў працаваць з кожным камуністам пасобку?

Партыйны камітэт у сваёй рабоце наблізіўся да камуністаў. Узяў у практычны засуджэнні асобных членаў і кандыдатаў партыі на партыйных сходах і паслядзясняных партыі ад іх выконваюць указанні райнага камітэта партыі.

Кандыдат партыі Шпекія прапавала рубіць пшону. З прапаві не спраўдзілася, на вытворчасці была несправядлівасць. Пасідула на неведзав партыйную школу. Аб гэтым дзі і ўказалі пры абмене партыйных дакументаў. Партыйны камітэт 20 чэрвеня паставіў індывідуальную самасправядлівую Шпекію. Загавар дзурчыў некалькіх камуністам асабістым з прапаві і бітвымі ўмоўмі тав. Шпекія, вышчы, што ён пераходзіць стаць стыханай. На партыйным камітэце з Шпекія пагаварыў, пераваж яе на існую рабату (калей каробак), дапамагі і ў партыйнай вучобе. А зараз за гэты некалькіх месяцаў Шпекію не пазнаць. Стала стыханай, руды, прымае ўдзел і ў партыйных жыццях. Партыйны камітэт павінен нават вылучыць Шпекію рэдактарам пажавой газеты.

Леш сталі працаваць з кожным камуністам пасобку і пажавы партыйны групы.

У аўтаматычным поку партыйна група лодзі час не праводзіла ніякай рабаты. На некалькіх месяцаў

не адбылася партыйна схода. Камуністы былі прадстаўлены самі сабе. Асобныя з іх, як тт. Воранаў, Дзітранок і інш. пакінулі нават паведзав партыйна залаты. 8 чэрвеня правалі ў поку партыйна сход, на якім перавыбраў партыя і наменці план рабаты. Партыйна група поха зараз зацікавілася рабату і вучобай асобных камуністаў, паставіла індывідуальную справадзач тт. Ворана, Дзітранка, выліла на партыйным сходзе прычыны іх адставання.

Зараз гэтыя таварышы зноў сталі леш працаваць, вучыцца, прымаць удзел у партыйным жыцці.

Анак пельга прапаві і міма таго факту, што партыйны камітэт не наладзіў яшчэ як след праверку выканання сваіх уласных паставоў, а гэта ў значнай ступені адбывацца на ўсёй рабоне прыватнай арганізацыі фабрыкі.

14 жніўня на паслядзясня партыйнага камітэта засудзілі даклад аб паставоў партыйнай агітатыві ў класным поку. Партыйны камітэт па дакладу прапававу тав. Котана — партыю класнага поха — прымаваць да кожнай брыгады больш прахавых таварышоў а камуністаў, комсомольцаў, спачувачных і беспартыйных актывістаў для правядзення партыйна рабаты ў брыгадах. Паставана і на абмену дзень яшчэ не пераворана ў жыццё, заставаць пустой паперкай.

Або 28 ліпеня засудзілі на паслядзясня партыя індывідуальную справадзач тав. Ухонава, які паказваў сваю несправядлівасць на вытворчасці і не наведваў партыйнах залатых. Ухонава на партыйным камітэце абавязваў выправаць свае памылкі. Партыйны камітэт указаў Ухонаву і паставіў прапаві дэка і зноў засудзіць свае памылкі. Між тым мінула ўжо каля 2-х месяцаў, а аб Ухонаве нічо і не лумаў стыхані пытанне.

Наогул, ні на адным паслядзясня партыя і ні на адным партыйным сходзе сакратар партыя тав. Фінкельберг не зрабіў яшчэ інфармацыю аб выкананні паставоў паставоў партыя або партыйнага схода. На гэты факт не зважае ўвагі і іструктур райкома партыі тав. Кураўска.

Б. РОБЕРМАН.

ДАПАМОЖАМ ДЗЕЦЯМ І МАЦЕРАМ ПРАЦОУНЫХ ІСПАНІІ

Жанчыны Полацка рыхтуюць пасылкі

ПОЛАЦК, 15 верасня. На прадпрыемствах і ўстановах шырока разгарнулася абмеркаванне пісьма работніц «Трохгорнай мануфактуры».

— Мы добра ведаем, — зачылі курсанты курсу медсестэр і акушэр, — што жанчыны Іспаніі не толькі патрыяты на барацьбу супроць фашысцкіх мядзедзікаў сваіх братоў і мужаў, але яны самі гераічна ўдзельнічаюць у гэтай барацьбе.

Тут-жа была праведзена падпіска, якая дала 247 рублёў.

На мітынг у райаддзеле сувель работніцы сабралі 270 рублёў.

Пісьмавецца Верасёў і Пятроўска ўнеслі на 3 руб. і вылікалі пасылкаў іх прыкладу работніц стыханых аддзела і аддзела алектрасуваж.

Работніцы полацкага судзі і пракуратуры пасля абмеркавання пісьма работніц «Трохгорнай мануфактуры» сабралі 119 рублёў.

МЕЖАРЫКІ.

14 верасня на месца чырвоначылавай швейнай фабрыкі «Кастрычнік» адбыўся мітынг, прысвечаны абмеркаванню пісьма работніц мануфактуры «Трохгорная мануфактура» імя Дзержынскага аб аказанні дапамогі жанчынам і дзецям барацьбітоў у Іспаніі. На здымку: агульны выгляд мітынга.

Не пакінем нашых сёстраў без дапамогі

Па ўсёх похах менскага хлебазаводу адбылося абмеркаванне пісьма работніц фабрыкі «Трохгорнай мануфактуры» імя Дзержынскага. Работніцы вітаюць змагаючыся іспанскіх працоўных.

— Фашысты Італіі і Германіі, — шчыпу ў сваёй рэвалюцыі работніцы хлебазаводу, — шчыпу ў Іспаніі бомбы, газы і патроны. Гэта нясе смерць, руйнаванне і пакуты іспанскаму народу. Мы працоўныя свабоднай краіны сапраўды, не пакінем нашых сёстраў і іх дзіцяці без дапамогі. Спадзяемся, што наша дапамога націхніць байноў іспанскага народу па іх больш рашучы адпор фашысцкім катам, на канчаткова знішчэнне чорных сіл фашызма.

У першы дзень на заводу работніцы сабралі 445 рублёў.

НАШ КРОУНЫ АБАВЯЗАК

МАГІЛЕў, 15 верасня. З вялікім мажорытэтам пачуццям сутраці работніцы ткацка-трыкатанай арцелі імя Курцовай заваж работніц «Трохгорскі».

Думку ўсёх работніц выказала выступіла на мітынг старэй рабачыніца-стыханай Элькіна Мама, якая зачыла: «Мы гатовы дапамагчы мацерам, дзецям і сіротам іспанскага народу, які вядзе гераічную барацьбу за свае правы і свабоду».

Стыханай Рамаўска сказала: «Наша дапамога дзецям працоўных Іспаніі вель крыўны наш абавязак». Тут-жа на мітынг была разгорнута падпіска.

Мітынг і падпіска праводзіла на швейнай фабрыцы імя Валдарскага, гарбарным заводзе імя Сталіна і на іншых прадпрыемствах горада.

(БЕЛТА).

Выканаем свой пролетарскі абавязак

З вялікім уштыкам праходзілі мітынг работніц па похах фабрыкі «Комунарка». Усе аднадушна падтрымлівалі прапанову работніц «Трохгорскі» аб аказанні дапамогі працоўным жанчынам і дзецям іспанскага народу.

Отыханай карамельнага поха тав. Вайштэйні ў сваім выступленні сказала: у нас зараз радаснае і замужае жыццё. Але пакуль мы дабіліся яго, намала прайшлося крыў нашых мужоў, братоў і сінюў. У гэтай барацьбе мы ім дапамагалі, зусма я абавязваў сваім мужам і дзецьмі іспанскіх жанчынаў і іспанскіх дзіцяці і іх гераічнай барацьбе.

У першы дзень работніцы «Комунарскі» сабралі каля чатыры рублёў і дапамогу жанчынам і дзецям іспанскага народу.

Адказ працоўных жанчын Барысава

БАРЫСАў, 15 верасня. Як толькі была атрымана газета «Правда» з пісьмом работніц «Трохгорскі», зачылі дзень абмеркавання матэрыяльнай дапамогі жанчынам і дзецям Іспаніі, на закладчыцы фабрыцы імя Бірана, шпаловае, камбінаце «Комінтэрн», на магароншай фабрыцы, дзесавоўцы імя Молатава пачалі зборнае жанчыны, каб выказаць свае сімпатыі сіням і жочкам іспанскага народу, які змагаецца за дэмакратыю, за свабоду, супроць крывавага фашызма.

Стыханай кампальнага поха камбінаце «Комінтэрн» т. Барановска зачыла:

— Мы чытаем штодзень у газетах пра гераічную барацьбу іспанскага народу, які са зброй і рукамі змагаецца за сваю свабоду. Жанчынам і дзецям іспанскіх работніц мы аказам падтрыманне грашмы і паслядзясня прадуктаў харчавання і адзення.

— Там, у далёкай па алеглістай, але блізкай нам на пачуццях Іспаніі, прывітаем праўдлівы сінюў рэвалюцыі. Наш абавязак дапамагчы ім, — так зачыла работніца Якушэва з дзесавоўцы імя Молатава.

Тут-жа з агульнага папярэння мітынг, якія зачыліюць прывітанні і лічбамі.

ГЛУХ.

Куды пераводзіць сабраныя сродкі

Усе сродкі, збораныя жанчынамі на харчовую дапамогу дзецям і жанчынам іспанскага народу, абароніц іспанскую дэмакратычную рэспубліку ад фашысцкіх мядзедзікаў, публіка на мітынгі былі сабраны на разлічкі газеты «Труд» № 150001 у агенстве Дзяржабанка пры Палацы Прамы. (Масква).

Рэдакцыя газеты «Труд».

Дапаможам нашым іспанскім сёстрам

ВІНЬСЬК, 15 верасня. На прадпрыемствах і ўстановах і калгасах Віньска прыходзіць мітынгі, на якіх абмеркавацца пісьма работніц «Трохгорнай мануфактуры» імя Дзержынскага.

Першай на мітынг работніц фабрыкі імя ІММ выступіла стыханай Элькіна Мама, якая зачыла: «Мы, работніцы, прывітаем рук жанчынам Іспаніі, якія са зброй і рукамі змагаюцца за свабоду і незалежнасць сваёй краіны, супроць фашысцкіх мядзедзікаў. Мы дапамажам сваім сёстрам па класу ў іх барацьбе».

Тав. Сімен першай ачыла падпісаны ліст. За ён падпісалі ўсе астатнія работніцы. Работніцы Жданчэ, Прудына, Кавалева і Давыдзенка ўнеслі кожна па 25 руб.

Шматлюдны мітынг адбыўся на швейнай фабрыцы «Сідт індустрыялізацыя». З гарачай прамавай выступіла стыханай поха пшаноў т. Дзюб, «Фашысты мядзедзікам, гэтым крывавым катом працоўнага народу, — гаворыць яна, — дапамажце германскія і італьянскія фашысты бомбам, самалётам і аруддзіям газамі. Мы, працоўныя вялікай краіны сапраўды, дапамажам нашым іспанскім сёстрам і іх дзецям грашмы і прадуктамі».

Азвад пасля мітынгую быў арганізаваны збор сродкаў. Істужка магара Каюера падпісалася на 300 руб.

Калетэў гарбарнага завода імя Бурчэева паставіў адлічыць у фонд дапамогі мацерам і дзецям іспанскіх працоўных і прапант свайго заробатку.

Над знакам вялікай салідарнасці з іспанскім народам прайшоў мітынг у калгасе «Чырвоная армія», Клагінскага сельсавета.

ПАРТЫЙНАЯ РАБОТА Ў ЗАНЯПДЗЕ

Да правядзень партыйна дакументаў прыватнай арганізацыі Гомельскай шпаловай фабрыцы налічана 14 членаў і кандыдатаў партыі. Праверка партыйных дакументаў паказала, што арганізацыя была засячана класова-варожымі, традыцыйскімі і будзёўскімі аэлементамі. З партыі былі выключаны традыт Горбач, асэр Ісааў, спекулянт Маласюўскер і інш.

Анак і пасля правядзень партыйна дакументаў партыя арганізацыя не зрабіла для сабе неабходных партыйных вылікаў. Партыю канторы Іофе не адолеў наладзіць партыйна-масавую рабату. Рабату партыйнай арганізацыі развалена.

Партыйна партыйна арганізацыя не кіруе і стыханай рудам. У рэвалюцыю чаго гомельскі басейн апынуўся ў глыбокім прывірае. Рашэнне рэспубліканскай камісіі па апабарытыву на сьлаве пераходны

чырвоны сідт ЦК саюза тасасіава, зьяваўны гомельскай канторы за першыя паўгоддзе, перадае зараз рабачоўскай канторы.

Ішчэ ў пачатку было выяўлена, што сам партыю Іофе ўтвў свай заробаток пры ўшчыне членскіх партыйнах узносаў. Зарабаву ён 600 руб., а пельгі толькі за 400. Камуністы прыватнай арганізацыі асудзілі ўчымак Іофе і паставілі зняць яго з рабаты партыя. Анак гэты рашэнне не прыводзіць ў жыццё. Члены прыватнай партыйнай арганізацыі нават не ведаюць ці запер дзі гарком рашэнне схода, ці адмаў і атрымаўся, што гэтай партыйнай арганізацыі ўжо на працягу двух месяцаў кіруе партыйным арганізатар, якім агульным сходам з рабаты партыя.

ПРЫШЫН, рэдактар шматтыраўні «Удэрні лесасплав».

СОВЕЦКАЯ ПОЎНАЧ

Падарыны лід поўнач Арктыкі — першая і кароткая: яны працягваюцца толькі тры-чатыры гады, урываюцца ў густую цемру зімовых нацой. Зімова лід бывае толькі ў Бялым моры, у паўднёвых частках Баранца, Барскага мораў і Берынгава праліва. Далей да поўноса, за сямідзяснямі градусам паўночнай шырыні, лідынь сурова і халодная пустыня, дзе зімова поч боіраецца на шчытна амаль тры месяцы запар. Там парства мёртвых ільцоў, пургі і туманаў.

Але нават на поўні Арктыкі пеларына яма лютая і прыважная. У каляны кастрычніка над морам абіраюцца дзімы хмары, яны цяжкія, бшым сьвічовай, брояй аблакаў ліды неба, і больш да красавіка не відзіць ні праблеску сонца. Халодны і суровы вецер, які нярэдка пераходзіць у шторм, развозіць крутую, высокую хвалю. Ён аэўсім дэме з Поўначы і з далёкіх ветраў Арктыкі, а-за миса Жаландзі і аямлі Фрэнца-Іоса прыносіць магутны шматгадовы ільды.

Моры пакрываюцца дзівамі палімі. Ільды ўвесь час рухаюцца, дробячы ад сілы ветроў і цяжкіх велізарных ільдыняў у сідскапей, са скруглетам наліваюць адна на адну, а вецер усё дэме і дэме, уг мапачыцца страшныя хаас. Але варта аслабнуць ветру, і палімі ільдынамі, нібы чорныя зямі, пачынаюць зьлівацца проточніны. Яны паміраюцца, ствараючы разводзі і палімі. Над чорнай вадой, нібы дым, узнікаюцца хвалі туману.

А над морам, над разводзіямі і ператарашанымі палімі гуляюць шалёны і калочыя снэгяны пургі... У лютым ад далёкай Грэнланды ў гарлавіну Балкага мора прыплываюць велізарныя стады цюпаў. З года ў год дзясняюцца, цюпаў

ладжае шольны свае лежбішчы на дрейфуючых ільдах Беламор'я. Тут нараджаюцца маленькія, белыя і бяззубыя дзіцяціны «снэгяны». Тут падростаюць яны, мяняючы колер скуры на сэрбасты-шэры з чорнымі плямамі, і становяцца «снэгяны». Асёлт зноў да Грэнланды, да далёкіх арктычных астравоў у красавіку ўхоўваюць стады цюпаў, каб менш чым праз год, у лютым, лярнуцца на гэта месца. Цюпаў-самцы, залатцы-жэўтыя з чорнымі плямамі зьвера, нібы пералётныя птушкі, робяць вялікі паходы па бяззубых сінях морах. Яны вядуць за сабой сваё самак «снэгяны», яны ахоўваюць палю мажорытэты і рост сваіх маленькіх дзяткаў.

Піят ворагаў у цюпаля. Гаспадар палярных птушчых — бшм маведзь — копыць увесь час вядзе палыванне на цюпаляў. У палыванні на іх ён сьмеца вандруе па палывачных ільдах за сотні кіламетраў ад берагу. У морскай глыбі палывачны падсправажыць неаспражэную сьсерку.

Архантаўскія і мурманскія пэмыры з даўняга часу ведаюць месца палывачных залезак. І з даўняга часу птоход, у перыяд з лютата з красавіка, паморы казлі ў Белам моры на прамосе каштоўнага мурманска зьвера. Хвалі арктыкі, сьм-жы, цюпаў пасяліліся. На маленькіх лідках-шчынах і блых пускляіх яны сьпяр ільцоў і варочаліся заўсёды з багатай забіяччай. Але часта быва да, што жонкі і маткі дзятка чакалі прамослоўна дамоў: магутны ільды драбілі маленькія судны, і людзі захаваліся катастрофай, павечна зыкалі ў морскай глыбі.

Хвалі за зьверам і чужаэмыцамі — нарэжцы. Яны прышліваці на моц

ных, нярэдка маторных суднах, сьмеца завіраваў сьпяр ільцоў, пад кравачыцца да багатых залезак. І калі забіячча паморуў вылічвалася тысячамі скур пюпаў, то нарэжцы за прамосе адбывалі іх дзясняты тысячы.

Бяззубыя парскія чышоўны і паўночных прыморскіх гарадх не бачылі ў прамосах крэмчкіх вялікіх багачыняў. Вялікі часта іх арок прытулялі і хабары чужаэмыцаў, якія фактычна гаспадарылі на моры. Але нават і мізэрная забіячча паморуў амаль палкам ішла за граніцу.

Толькі адным жылосе добра апа пюпаўчы — куцям, куцямкам, якія прытулялі ў справяднай кабаце пеларына прамосыя снэгяны. Яны не хадзілі на прамосы, не мэралі, не моцкі ў студзенькіх вадзе. Яны ніколі не рызыкавалі жыцьмі. Але ў іх рука азнаходзіліся амаль палкам прамосыя флот, сродкі прамосы і нават ганталі. І што заставалася паморскай бонаме, яны не ілі на палыва да ірацэла, да «дэбарзэ» куцэка?

Тав. Пацнгулаа гадамі: велізарная прыбавіт нажылаа горстка, а тг сьчы сурожы, мужных і моцных паморскаў ільды ўправадзав, па-жабрацку.

Даведчык-самалёт, атрымаўшы заданне, выліца на пошкі залезак цюпаля. Ён ішчыцца над бела-блукі най пшочай ільцоў, вылічваючы чорныя кропкі — зьвероў. Прыжмычышы залезку, дэчыны вызначае яе месцаахоўжанне і хутка ідзе ў Моржаўцу. На разліч дэлакоды атрымаваюць указанні, дзе ляжыць зьвер.

Лавіруючы па разводзіях, прабіраюцца паміж ільдынамі, сьсеру-нальнымі ўдарамі развіваючы дэчаны перамячкі, дэлакоды ідзе за залезкі. Ён сіншыцца ў ільды лух ад іх, і на зьвер абязваць прамоса лодчы-зэрабоў. Пачынаецца іх работа. А счопнуўшы, дэлакоды ідзе да новай залезкі.

Многа сьпярных традыцый мае сьсеруна зэрабоўскі. Многа сьпярных ільды капітанаў, прамослоўцаў, дэччыкаў ведае іна. Шмат вялікіх старонаў упісалі сьсеруна зэрабоў і гісторыю будзёўніцтва сьсеруна зэрабоў і Поўначы.

На поўнач, у Беламор'е, ушчыню пакараваліся дэлакоды. «Малыгіна», «Содоў», «Сібракоў», «Русанаў», узяўшы на борт брыгады прамослоўцаў, выхадзілі ў дрейфуючы

ільды і варочаліся ў Архантаўскае і трумкі, капоўнымі багатай забіяччай.

Дражнічкі-тузаэмыцы вельмі хутка арузамі, хто ў ільдына сьсеруна гаспадаром сьсерунах палярных мароў. Яны сталі вельмі і аспроўнымі, абязваваючыся палываннем толькі там, дзе гэта дэлакоды і сьсерунах залезак.

Мізэрная лідка дэлакоўных прамосаў разва прыгула з тысяч скур да дэлакоўных тысяч: кожны зэрабоўскі сьсеруна стаў даваць нашай краіне больш 150 тысяч галоў зьвера. І калі раей багатай забіяччай лічылася тысяча цюпаў, то зараз кожны дэлакоды бярэ ў сьсеруна па 20 тысяч шчы.

Разам з дэлакоды на прамосы былі накіраваны самалёты. Ваз прамосаў — востраў Моржаўца — мае спецыяльную зэрабоўную аэляцыю.

Разведчык-самалёт, атрымаўшы заданне, выліца на пошкі залезак цюпаля. Ён ішчыцца над бела-блукі най пшочай ільцоў, вылічваючы чорныя кропкі — зьвероў. Прыжмычышы залезку, дэчыны вызначае яе месцаахоўжанне і хутка ідзе ў Моржаўцу. На разліч дэлакоды атрымаваюць указанні, дзе ляжыць зьвер.

Лавіруючы па разводзіях, прабіраюцца паміж ільдынамі, сьсерунальнымі ўдарамі развіваючы дэчаны перамячкі, дэлакоды ідзе за залезкі. Ён сіншыцца ў ільды лух ад іх, і на зьвер абязваць прамоса лодчы-зэрабоў. Пачынаецца іх работа. А счопнуўшы, дэлакоды ідзе да новай залезкі.

Многа сьпярных традыцый мае сьсеруна зэрабоўскі. Многа сьпярных ільды капітанаў, прамослоўцаў, дэччыкаў ведае іна. Шмат вялікіх старонаў упісалі сьсеруна зэрабоў і гісторыю будзёўніцтва сьсеруна зэрабоў і Поўначы.

На поўнач, у Беламор'е, ушчыню пакараваліся дэлакоды. «Малыгіна», «Содоў», «Сібракоў», «Русанаў», узяўшы на борт брыгады прамослоўцаў, выхадзілі ў дрейфуючы

Хто не чуў аб яго сьпярарожках і памочніках, а зараз капытан-арганізатар М. Маркава, Ю. Кабелікава? Абодва гэтыя сьсерунах капітаны-палярныя ільды плавалі з Баранца, вучыліся ў вострынах капытан мастаўтв вадчыні сьсерунах дэлакоды. І вучыліся, і вельмі добра камаундуць імі.

Нарэшце, то ведае імя першага дэччыка зэрабоўскі авіяпіл, дэччык аржаносаага Міхаіла Сьсерунава Вабучына? Лешы разведчык, ён, па яго словах, не толькі ведае пюпаў, але сьпярэ тое, што яны думалі, калі бачаць самалёт над ільдынамі.

— Мы палілі і да залезкі рашчой, калі сьпярэ, і малала, разлічкі над ільдынамі. З барта судна ў бшм сьпярэ адзавалі чорнымі кропкамі: быццам тысячы распыскаў чарыла на белаю аркыцу паперы. Не гледзячы на раніч час, на дэлакоды нічо не спаву. На палыве дэччык тавіліся людзі. Яны разлічалі пюпаў, пшэрагазавар павяноса паміж сабой. На дэлакоды панавала ўсхваленае напружанне, быццам перад боем.

Цюпаў сьпярэ. Толькі на высокіх тавосах, паглядваючы вакол, ляжалі велізарныя «калчаты» — вартыя ільды, якія паміны апапачыць стады ў вышчыку небесіны. Яны бачылі дэлакоды, але не пужаліся яго, відэчыны памінычы яго за якісьці памінычы востраў.

На кіецікі ступеньках лешчыны апынціліся на лід брыгады апраўдлых у бшм халаты зэрабоўскі. Гэта на зьвера паліла «белыя». Тут былі аэрабы, трымае стралкі, ім прадставіла сьпярэ цяжка работа.

Мы наглядзілі, як «белыя», дэччыкаў пшэрагі распычваюцца на ільдына, рудыцца на цюпаў. Пшэрагі аспраўна ільды палывачны да залезкі, камаундуць са сьпярэ і ахутрамі, за тарасамі. Вялікай халатэў яны зліваліся са сьпярэ, і хутка іх стады пажка распапачаць.

Мінула 10 мінут, поўтанчы, і

рашам далёка ўперадзе хлопнуў першы страл. Велізарны цюпаў-вартыні на вартыні тавоса ледзь прыжмычна падрыгваў і лед на лід. Палывачны ашчылі залезку з палывачнага боку, аэраваўшы шольным шпэх да адступлення да палыва. За першым стралам прагучалі яшчэ і яшчэ, і відэць было, як ашчылі за ашчылі палыва на лід шольны-вартыні. Дзе-і-дзе ў стады, абужаючы стралкі, пачалі прыпадмацца зьверы, але, бачычы спакійна ашчылі вартыні, яны зноў пагаржвалі ў сон. Стрэлкі не вельмі турбавалі іх: пюпаў прывыччаліся да грукату ільцоў.

Стралава працягвалася амаль галюну. Дэччык зліваў першы, хутрым ільды. Старанна вьлічваючы, стралкі забівалі толькі вялікіх сьпярэ. Нарэшце, з капытанскага мостка раздаліся каманда:

— Чарова, на лід!

Далёка каля залезкі стралкі паўскавалі на-ногі. Сінгуўны халаты, яны прыкалалі вшчыка, як паравіт, палыва пюпаў ільды, як палывачны брыгады зэрабоўскі, зэрабоўскі баграмы на кароткіх клях і доўгіх шпэркіх і вострымі нажамі. Гэта ішла «чарона».

Хутка залезка была апружана шчыльнай сьпярэ прамослоўцаў. Над стадам аэраў стаяў розны крэмч, зэрабы сабраліся ў вялікую кучу і спалілі на лодчы вострыя, дробныя зьверы былі галды, іх пошчы адбывалі ўсімі колерамі, а бшм вучыліся сьпярэ ільдынах тавосаў ільдынах і сьпярэ.

Зэрабоўскі наступалі сьпярэ. Мінуўшы капытан-«белы» і «сьпярэ» (каб захавань пшэра, не вылічычы па-дражнічцы ўсё цюпаў «снэгяны»), яны ільды наперад, уклад зьверы зьвероў галды і дэлакоды ільдынах.

Праз дзе галдынь усё было скончана. Агдыаючы месца прамоса, камадзір карабля капітан Швецэў сказаў:

ПОЛАЦКАЯ АНРУГА А Д С Т А Е У ЗБОЖЖАПАСТАУКАХ

35 раёнаў Полацкай акругі дзаві Расонскі і Дрысенскі — апаходзіны на чорнай лодцы. Уся акруга напупчалыя адстае у выкананні важнавага гаспадарча-партыйнага камітэты — у аэбожжапастаўках.

Калі БССР план аэбожжапаставак выкалаа ў сьпярэднім на 77 процантаў, то Расонскі раён (сакратар РК КП(б)В Чумак, старшыня РК Партыі) толькі на 53 проц і на 6 проц на асаснай канюшыне. Ветрына раён (сакратар РК Плотнін, старшыня РК Хатвіч) план аэбожжапаставак выкалаа на 70 проц, а асаснай канюшыны ў раёне не загатоўлена ні аднаго цэнтнера. Дрысенскі раён (сакратар РК Кацельнік, старшыня РК Гуцаў) выкалаа аэбожжапастаўкі на 59 проц. Асаснай раён (сакратар РК Кацуба, старшыня РК Мартыну) — на 60 проц.

Адставанне ідэе, галоўным чынам, за кошт невыканання планаў натуралітэ. Па аднаму, напрыклад, Ветрына раён яшчэ не ўнесена 200 тон хлеба ў лік натуралітэ МТС. У Расонскім раёне ўнесена толькі 20 проц. плана натуралітэ. Прычынам вялікага невыканання планаў аэбожжапаставак па Полацкай акруге з'яўляюцца глупыя арганізаваць справу, паміж дэлакоў рабату параднай шчыма і балобаней.

Пасля таго, як ЦК папярэдзі аб неадпучальна сьпярэ халю аэбожжапаставак, Полацкі акругком КП(б)В (сакратар АБ КП(б)В тав. Ліхачоў), нібы завяршыўся. Тут шчыльна зьбіраў наравы ца пытанні аэбожжапаставак галорат паліцыя прамосы, прычыноў шматліка паставоў. А сьпярэ на 5 меса — выкананне плана аэбожжапаставак па-ранейшаму адстае.

За апошнія чатыры дні Расонскі раён загатоўваў каля 4 проц. аэбожжа, Ветрынакі — 5 проц. Дрысенскі — 7 проц. і т. д. Гэта ў той час, як ішчоднага патрэба загатоўваць не менш, чым 5 проц.

Трэба спадзявацца, што Полацкі акругком КП(б)В апрамоу свае памылкі і, выправіўшы іх на-халду, арганізаваць неадназначна і 100 проц. выкананне плана аэбожжапаставак.

—

НЕДААЦЭНЬВАЮЦЬ РАДКОВУЮ СЯЎБУ

БАВРУЙСК. Радковая сьпярэ ашчылі на многіх калгасах

У ВЯЧЭРНІХ ШКОЛАХ ЗРЫВАЕЦЦА ВУЧОБА

(Пісьмо калгасніна). У Варатынскім сельсавеце, Бабруйскага раёна палітваецца больш за 300 малалісьменных і непісьменных. Аднак арганізацыя іх вучобы ніхто не цікавіцца.

Намеснік старшыні сельсавета Пракончык лічыць, што вучыць дарослых — не справа сельсавета, а таму нічога не робіць у гэтай арганізацыі школ дарослых. Настаўнікі-ж абмежаваліся толькі тым, што склаў спіс і заклочылі дагавор з уладнаважанымі Наркамасветы Маркоўскім, які прыхаў у сельсавет для палажвання навучанцаў дарослых. На гэтым усё і закончылася.

Аб ганебным зрыне заняткаў з малалісьменнымі добра ведае бабруйскі раённы аддзел народнага адукацыі і інспектар раёна па ліквідацыі непісьменнасці т. Сокалова не пачынае нават патрэбным выхад у сельсавет і прыняць адпаведныя меры.

СТЭЛЬМАХ.

НЕ ПАДРЫХТАВАЛІСЯ

(Пісьмо студэнта). Дырэктар Марына-Горскага сельгастэхнікума зусім не падрыхтаваўся да навуцальнага года. Калі зараз прыхаў каля 400 студэнтаў, то ім няма дзе размясціцца. Палава істотна не адрамантавана, і студэнтаў заганялі ў клуб, у якім поўна смечта. Зараз, калі ў ім знаходзіцца студэнтаў, клуб пачаў рамантаваць.

Дырэктарам і загадчыкам інтэрнатаў Езубчыкам да прыходу студэнтаў рамонт не займалася. Зараз неабходна адрамантаваць у самай кароткі тэрмін інтэрнаты і даць студэнтам чыстыя пакой, а таксама наладзіць у сталовай парадок, бо калі прыходзіць студэнтаў, то прастанавіць у тарэ каля будыста больш чым каля талкіна, што з'явіцца на вучобе. Дырэктар-ж па-ранейшаму бяздзейны.

С. М. ЯКІМАУ.

БРУД І НЕАХАЙНАСЦЬ

Амаль зусім не звяртаюць увагі райдэпарт і адміністрацыя навіцыйскага раённага больніцы на інфекцыйнае адзалецце. Вада ў гэтым адзалецці брудная, з іржой, брудныя кубкі радка каля мыльцы. Няма прыбраванні.

Абслугоўванне хворых тасамма ні куды нявартае. Урач Юшкевіч пры абыходзе толькі глядзіць на бланкі тэмпературнага лістка і, не адказаўшы хворца, прышыбае медыкаменты.

Галоўны ўрач больніцы Гродзіцкі радка б'вае ў гэтым адзалецці, а калі і прыдзе, то не глядзіць на настойлівыя просьбы, ніколі не аддае хворца.

Аб гэтах агігнацыях добра ведае райдэпарт, але мер на іх знішчэнню не прымае.

ЮНЕВІЧ.

ПРАТЗНАЯ МАЙСТЭРНЯ НЕ ВЫКОНВАЕ

У ТЭРМІН ЗАКАЗАУ

(Пісьмо інваліда). 30 мая я заказаў у менскай пратэзнай майстэрні баніці, якія мяне абязалі зрабіць праз два месяцы. Аднак і на чацверты месяц заказ мяне не быў высланы.

3 верасня я сам прыхаў у Менск. У дырэктара майстэрні я даведаўся, што заказны выконваюцца не раней, як праз год. Калі-ж я папрасіў яго, каб ён мне хаця прыблізна сказаў, у якім месяцы будзе зроблены баніці, ён мне гэта адказаў:

Калі будзе гатовы, тады паведамю. Не задаволены маім адказам — дык можаце іці спарыцца ба мяне.

Я — загадчык, і лічу, што з'явіцца ўстаноўка — не прыватная крама. Яна павіна працаваць па плану, і загадчык павінен даваць з'явіцца заказы аб тэрміну выканання заказаў.

Я — інвалід, у мяне вялікае ўзрачэнне нагі. І вось з-за неакуратнасці майстэрні зараз вымушаны хадзіць босым.

С. І. ПРЫСТАУКА.

РАБАЧКОМ НЕ ПРАЦУЕ

(Пісьмо рабочых). Рабочым саўгаса «Астравы», Клічуўскага раёна, не праводзіць ніякай работы па палешанню калгатурна-багатырскіх умоў работы. Інтэрнат, дзе жыўчы рабочыя, не абсталяваны ніякімі павышанымі радыёапаратамі ў інтэрнате больш двух месяцаў не працуе. Рабочыя больш месяцаў не мыліся ў лазні, бо апацыя не абсталявана. Безатказна адносіцца да абслугоўвання рабочых і дырэктар саўгаса.

Ніякіх скаргаў і заўваг рабочых аб недахопах у саўгасе на старшыню рабочаго саўгаса т. Шпака не дасілаюць.

ЯНУБОВСкі, АСТРОУСкі, ЗАЙЦАУ, БУНАТЫ, СТЭЛЬСкі, М. КНІГА.

УСЕНАРОДНАЕ АБМЕРКАВАННЕ ПРАЕКТА КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Сталін асвятляе наша жыццё

Памятаю я такі выпадак. Гэта было на Украіне. Ішоў я скіпчы памешчыка — 6 аялоў у б'юла за 120 кілометраў ад мястэтка.

Почту пачалася навальніца, папоў вальці лівень. У гэты час у мяне ўкраі аднаго вала. Даставіў я на бойню 5 валоў і шэкагой папоў у мястэтка. Памешчык Гіпльман апаціў прапаўшага вала ў 60 руб. Гэта значыць, што не толькі 30 руб. якія я на працягу года зарабіў, прапалі, але мне прышлося яшчэ гэтаму памешчыку задарам адслужыць праз год. Хутка я даведаўся, што кража вала была арганізавана самім памешчыкам, каб аставіць мяне працаваць яшчэ на год без капейкі грошай, каб яшчэ год смактаць маю кроў.

Так пілі нашу кроў усе памешчыкі і фабрыканты на чале з Нікалаем Крываным. Мужык, хам — вось наша ранейшае грамадзянскае званне.

Вось чаму калі я азнаміўся з праектам сталінскай Канстытуцыі, калі я гляджу на абшчынае наша радаснае жыццё, май радасці няма канца. Сорда радуецца і малалее май пса. Гэта-ж мн. ў мінулыя пазабутыя ўсіх праў, павярнуў праўдзіны грамадзяне Совецкага Саюза. Нам далі такія правы, аб якіх мы ніколі не марылі.

Прышоў я ў калгас у 1931 г. Не меў ні кама, ні двара. Невялікая хатіна — вось гэта было ўсё май багацце. Цяпер я маю карову, гадавую пельку, 2 свінацікі, кнпра, 60 штук ускай птушкі — курэй, качак, гусей, жыўу ў новай хале. У кватэры ў мяне чыста і ўтульна.

Паглядзіце на мяне. Хто скажа, што мне 48 год. Памаладзіў я на калгаснай зямлі.

Так радасна і шчасліва жыўчы і астатнія калгаснікі нашага калгаса. Былія бэтракі і беднякі Маліш

Жыццё адцаў гатовы за сваю радзіму

Не памятаю я сваіх бацькоў. У чатырох засталіся мн. малым. Аднак нас у дзіцячы дом. Тут нас вучылі грамадзі і прафесіі. Падрастаю крэху. Паслаў на работу. Была работніцай прыгожа. Потым пашла на завод. Тут ужо і знайшла прафесію. Працую на м'яблевай фабрыцы, дз яварышта, за расшійнаюй кален. Стала стаханавкай. Норму перавыконваю ў два разы. Зарабляю на 9—13 руб. і два за змену. Жыўу ў заводскім інтэрнате. Удзель працую, з вечарам займаюся ў вачэрняй школе. Сёстры мае тасамма ўтроўліва; адна са мной працую на камбінаце.

Мы маем права на працу. Гэтыя словы Канстытуцыі, кожнага з нас, малаліх работнік, адчувае. Аб нас павіна пачаць думаць. Мы любім сваю радзіму і гатовы за яе аддаць усё сваё жыццё.

Работніца м'яблевай фабрыкі камбіната імя Гінало АННА ГУЛЯНОВА.

КАНСТЫТУЦЫЯ ДРУЖБЫ НАРОДАУ

Я — выхаванка дзіцячага дома. У 1934 годзе прыхаў працаваць на швейную фабрыку імя Крупскай. Тут уступіла ў рады ланіскага комсамола.

Як радасна і весела жыўчы і працую я на фабрыцы! У сваім поху я выбрана комсамольскім арганізатарам. Новая сталінская Канстытуцыя мяне і кожнага з нас патхніла яшчэ лепш працаваць, вучыцца.

У майй групе дзевяць комсамольцаў. Апрача працы, яны вучацца ў розных навуцальных установах. Комсамолкі Ліза Галка і Сола Зіновіч вучацца ў павярнай школе на інструктароў-планерыстаў. Комсамолка Аня Астамох і я — у школе ш'ютаў і т. д.

Па нацыянальнасці ў майй групе б'льш беларусы, яўрэй, палікі. Жынем усё дружна. Прыпамінаю радасны сваёй маткі, як яна і бацька ў стары час жыў ў Сухуме. Там нацыяналісты распалілі нацыянальную варожасць, літаральна знесаліся з наменшасцю. У выніку гэтага бацька і матка вымушаны былі пакінуць Сухум і паехаць жыць да сестры маткі ў Барысаўскі раён. Па дарозе бацька памёр.

У гэтым годзе я першы раз буду выбіраць дэпутата ў саветы і магу быць выбрана. Першы свой голас я аддам аўтары новай Канстытуцыі, вытхому, мучытому правядоўчы народнага савецкага Сталіну. Сталінская Канстытуцыя патхняе мяне яшчэ больш упарт працаваць над сабою. Хоць я і жанчына, але ў любую мінуту, калі гэта будзе патрэбна, сяду на самалёт і буўу ў павярты б'льш з ворагам, які пацягне на напу соцыялістычому павітку.

Вера ЗАВАЛЕВА. Стаханавка, работніца менскай швейнай фабрыкі імя Крупскай.

ТОЛЬКІ І ЖЫЦЦЬ!

Мой муж памёр у пачату рэвалюцыі. Засталася адна з пяці дзевяці дзевяці — адна меншы за другога. Калі гэта быў пры царскай уладзе — п'ўна, загінана-б.

А цяпер я ў гору тайшма! Наступіла на завод. Пасёлю далі за мужа. Дзіцё ўстоіла — зараз яны ўжо і трох сыноў; двое разам са мной працуюць. Перабраўся са староў хібаркі ў новую, заводскую кватэру.

Вось ужо дзятка год працую на камбінаце. Зарабляем прыклад добра. Слыты і апрачуты як залезыць.

Не нагаджаюся на дзятцы сваіх апацаў! Усе яны ў людзі вышлі.

Наша партыя, наш Сталін даў мне і майм дзяткам гэтае жыццё. Аб нашых правах добра запісана ў сталінскай Канстытуцыі.

Работніца м'яблевай фабрыкі камбіната імя Гінало НАТАЛІЯ ЖАУРЫНКАВА.

Знамы трактарыст Пухавіцкай МТС тав. Валентін ЛІПЕНІЯ на ворысе.

ПЕРАМОГА ТРАКТАРЫСТА тав. ЛІПЕНІЯ

Апрацаваў 1017 гектараў глебы

ПУХАВІЧЫ, 11 верасня. (Па тэлеграфу). Данае аб'яднане ланіскай трактарыстамі арганізацыі БССР, партыі, ураду і любімому правядоўчы народнаў таварышу Сталіну — дабіла ў 1936 стаханавскім годзе выпрацоўкі на трактар 1000 гектараў, я выканаў. На трактары маркі «ХТЗ» да 8 верасня бітучага года я апрацаваў 1017 гектараў глебы і аэканоміў 2600 кілаграм гаручага, зарабіў 2 тысячы руб., больш тоны хлеба, быў чатыры разы прамываўся.

Даю абяцанне да канца сезона паліваць работ, апрацаваць яшчэ не менш 200 гектараў глебы і аэканоміць 300 кілаграм гаручага. ЛІПЕНІЯ Валентін — трактарыст Пухавіцкай МТС.

КАЛГАСНІКІ АТРЫМАЛІ АВАНСЫ

БАРЫСАЎ. У калгасе «Маяк соцыялізма», Барысаўскага раёна, усім калгаснікам выданы авансы ў лік прадавецтва на 2 кілаграмы жыта і на 1 р. 80 кап. граммыза на кожнага прадавецтва.

Калгаснік Стасевіч Паўла, які разам з дзвума сынамі — Васілія і Захарам — працуе ў палівацкай брыгадзе, атрымаў авансам 100 пу доў зярна і 1400 рублёў грошай. Калгаснік Шакавен Іван атрымаў 96 пу доў зярна і 1300 рублёў, даярка Гайсёнава Філарэ — 60 пу доў зярна і 900 рублёў грошай.

Усёго калгасе тропак пры камп'ютарнай паліцы выданы на прадавецтва 4 кілаграмы зярна, 15 кілаграмаў бульбы і 2 рублі граммыза. Н. ГЛУХ.

ІЛЬНОЦЕРАБІЛКІ ПРАЦАВАЛІ БЕЗ ПЕРАБОУ

Багушэўскага МТС на працягу двух год ілан ільноцераблення на машынах «ВНІІ-5» перавыконвае. У гэтым годзе за 13 работных дзён выпрацавалі 884 гектары, замест 700 гектараў па плану. На «ВНІІ-5» працавала 20 жанчын, якія вясной гэтага года скончылі курс.

Не было ніякага перабоу ў рабоце, бо кожны перабыльчык ведаў свой уадак. Ільноцерабнічкі Бароўскі выпрацаваў 104 гектары, арганізацыя Прахарава — 102 гектары.

Зараз усе ільноцерабілкі даставалі з уадак у майстэрню і пачалі іх рамантаваць. Церабніччыцы зараз працуюць трактарыстамі. ГАЛАВЕНАК.

Пухавіцкая МТС, трактарысту тав. Ліпеню Валентіну

Ваша дзятка — выпрацоўка 1.017 гектараў трактарам ХТЗ — ёсьць вынік сапраўдна большавіцкай работы. Упэўнен, што ваш вопыт работы з'явіцца прыкладам для ўсіх трактарыстаў машынатрактарных станцый. Прэмію 200 рублям і жадаю далейшых поспехаў у рабоце. Народны намісар земляробства БССР БЕНЕМ.

ТЫСЯЧНІК

ПУХАВІЧЫ (Спец. нар. «Звязда»). Валентін Ліпеня разам з тысячамі шэйшым іму падобных радзавых трактарыстаў з хваляваннем сачыў заходам усеазаонай партыі перадавых калгаснікаў і трактарыстаў. Ён з захапленнем чытаў у газете вышпеленыя звітныя людзей — врасны, глебока задумваўся над кожнай ролікай правядоўчы народнаў Вялікага Сталіна, які асабіста прымаў уадак у наарадзе.

Указанне таварыша Сталіна — значага да высокаў урадлівых, за 7—8 мільярадаў пу доў зярна ў год — тав. Ліпеня успрыняў як дырэктыву для сабе, прамова правядоўча дала сілу і напрамак будучому стаханавіцу сельскай гаспадаркі.

На адным з сходаў тав. Ліпеня прыняў на сабе абавязальства — апрацаваць за сезон 1936 г. не менш 800 гектараў глебы. На больш — не хатала смеласці. Валентін не любіць відкаў на вепер свае комсамольскія словы.

За ўрачыстым абавязальствамі настойлівы дзевяці будзі.

Задоўга да выхаду ў поле тав. Ліпеня падрыхтаваў да наыходжачага бою свайго стаханавіка кая маркі «ХТЗ». Яго трактар ужо апрацаваў два сезоны і выглядаў досыць пацярпелым і, здавалася, надольным у 2 з лішнім разам перавыканваць вызначаны іму Наркамземом нормы. Выхаванцы слабейшы месцы свайго трактара тав. Ліпеня ў майстэрні МТС з дапамогай механіка паставіў матор, новыя шліпінны, поршні, змяніў зношаныя шпору, паставіў ліхтары, аглядзеў усё крутом, усё падганяў на сваё месца.

Для праверкі сілы і спраўнасці машыны — апрацаваў яе на максімальнай нагрукі. Запрог свайго «парамога» ў 40-кілаграм барану, пасадзіў наверх 4-х трактарыстаў, даў тах спатчатку крыху, а потым — на поўную нагрукі. Машына эканамі выканала.

І вось пачаліся і пайшлі адзіны за другім дні, поўныя героічных спраў, якія прынеслі трактарысту Валентіну Ліпеню славу і знатнасць. Ён за вяснавую пасеўную кампанію апрацаваў 380 гектараў глебы замест 130, паложаных па плану. Імя ланіскага стаханавіца МТС замацавалася за Валентінам Ліпенем. І гэта імя больш патхніла яго на барацьбу за выкананне ўзятых абавязальстваў.

Большасць трактараў МТС пасля асенняй пасеўнай кампаніі сталі на рамонт. Трактар-жа Ліпеня працаваў, як новы, ніякіх дэфектаў у ім камісія не знайшла. І вось, калі круцілі ў часе «міжпра» сталі на рамонтце, Ліпеня сваім трактарам уздымаў панары, раскарчоўваў балоты, рабіў усё што пападалася пад руку, — як ён кажа: піснў і піснўу з дня ў дзень.

Звычайна трактар пасля апрацоўкі 400 гектараў глебы павінен абавязкова ставіцца на рамонт. Трактар Ліпеня без рамонту апрацаваў 800 гектараў. Толькі перад малымбай яго трактар быў паставілен на бягучы, папярэдажальны рамонт.

К гэтому часу абавязальстваў, узятае на правядзі тав. Ліпеня выканаў. Гэта яго падбадзёрала, аднак не супакоіла. Ён узяў новае абавязальства апрацаваць за сезон 1.000 гектараў, і вось 11 верасня тав. Ліпеня гэта абавязальства выканаў, апрацаваўшы 1.017 гектараў, аб чым ён з валькі радасна на тэлефону паведаміў сакратару ЦК КП(б) тав. Гікало, запэўніўшы яго, што да канца сезона апрацую яшчэ не менш 200 гектараў глебы.

На абшчыні дзень у дзень гэтага абавязальства ўжо апрацавана каля 60 гектараў глебы.

Раней непрыкметны і скромны трактарыст тав. Ліпеня зараз сваімі справамі вымушаны ў знатны людзі арганізацыі рэспублікі. Толькі ён і трактарыст Халіскай МТС Чубакоў апрацавалі больш чым 1.000 гектараў глебы за сезон. Дабіцца такіх бліскучых поспехаў дапамог тав. Ліпеню стаханавіцкі метад работы. У яго асабе спалучыліся вялікая папяростасць, блажанная аднанасць любімай справы і выдатнае веданне свайго машыны.

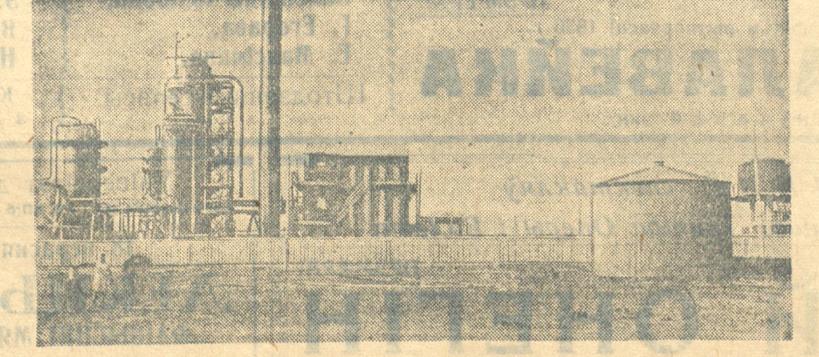
П. ЧЫКУН.

Бліскучыя вынікі

ГОМЕЛЬ. Увесну гэтага года па ініцыятыве брыгадыра калгаса імя 1 мая, Шпінскага сельсавета, Фралова Ф. М. 27 калгасу і каля 50 калгасных брыгад Гомельскага раёна ўключыліся ў барацьбу за 500 п'янтэраў бульбы з гектара. Вольгата прымаў у гэтым калгасу і брыгад у гэтым годзе па-сапраўдному змагаўся за высокаў урадлівых бульбы. Гарачае надор'е дзяткучы добрай апрацоўцы глебы не пашкодзіла пасевам. Ужо зараз ёсьць бліскучыя вынікі.

Зусім нічога не разгаворачася работа па эканоміі металу ў ільнійны поху. Вялікі прапарт браку (рамавіч) і гэтым поху тэрмінову работу дзяткіны похав. Якасцю ліцца завод імя Кірава пахаваніца не можа. Частыя нералішчы дзяткіны значныя страты металу з-за утару, апрача таго — пры пераплаўках траціцца значна колькасць крэмня, з-за чаго можацца металу падае.

Торжамам у шырокім разгортванні работы па эканоміі металу на заводзе імя Кірава з'яўляецца адсутваваць плавнаасці, абмену воштыма паміж похамі і самаліт у рабоце. М. РОТМІЛЬ.

1 верасня адбыўся пробы пуску ільноцераблага нафтаперагоннага завода. Праектам магучасць яго — 250 тон літраў і 100 тон бензіну ў суткі. На поўную магучасць завод будзе пущаны ў канцы верасня. На здымку: від на ільноцераблага нафтаперагонны завод з наўточнага боку. Фото Эпштэна (СФ).

ЭКАНОМІЦЬ МЕТАЛ

Пасля загадаў тав. Орджанікідзе сярэд металістаў і металургаў Саюза разгарнуўся шырокі рух за эканомію металу, за змену каштоўных каляровых металаў (вольфа, свінец, алюмовы металы) чыгуном і іншымі машынавымі матэрыяламі.

Калі мы звярнуліся да тэхнічнага дырэктара менскага металургічнага завода імя Кірава тав. Шпакава па гэтым пытанню, ён нам нічога канкрэтнага не змог адказаць: — Скажыце у вас план, — гаворыць тав. Шпакаваў, — але дзе ён знаходзіцца, не ведаю.

А між тым у похав і ў канструктарскі бюро завода хоп і самарэткам, але пачала разгортвацца работа па эканоміі металу. У гэту работу ўключыліся дзяткіны стаханавіцы похав-механічнага похав, на чале з пачальнікам похав тав. Эрэнпрот і інжынерам Гершун.

Нова-механічны похав выпускае за год для паралельных і сталавых цэкоў 7 тысяч шт. сталевых в'ялоў. Раней гэтыя в'ялы апрацоўваліся з цэлага матэрыялу, а балвакка для цэлага бралася вельмі тоўстай (дыяметр супадзіла 50 міліметраў) Зараз в'ялы апрацоўваюць павольна з сяржанцаў дыяметраў усяго 35 міліметраў і толькі галоўцы ў 50 міліметраў.

Гэтае мерапрыемства зусім не пагаршае якасці і моцнасці в'ялоў, але дае вялікую эканомію каштоўнай сталі і, апрача таго, значна змяняе час апрацоўкі дзяткаў на вартштале, павышае прадуктыўнасць Па п'янтэраўных паліках, эканомія сталі на гэтым працэсе складае 30 проц.

У поху заваіліся таксама зменай і эканомія каштоўных каляровых металаў больш таннымі.

Да п'ялы Гелера раней ішло шмат медных і бронзавых дзяткаў. Асабліва шмат выдаткавалася мідзі для вырабу ўкладшпаў для пахвычыхаў.

У поху перайшлі на выраб чыгунычых укладшпаў і эканомію на гэтым вялікую колькасць мідзі і бронзы.

У гайканарэзным аўтамаце дзятка (напраўляючыя, планкі, паўзуні) рупей вырабляліся са сталі, зараз іх змянілі чыгуном. У поху распрацавалася новая канструкцыя мастыяй похавы для нажовачнай п'ялы. Аднак, гэта работа прахозіць вельмі марудна. А калі пачаліся тэхналагічныя працэсы вырабу похав на новай канструкцыі, то шмат медных трубаў, штурпаў і клапануў будучы аменены адной чыгунычэй утулкаю.

Заняліся тут таксама эканомія каштоўных хуткарэжучых сталюў. Напрыклад, лаўбікі да лаўбежанага вартштала раней рабіліся поўнасьцю хуткарэжучай сталі. Хуткарэжучая сталь з'яўляецца вельмі каштоўным і дэфіцытным сплавам. У поху старажыны працавалі сарвавіну стаўбіка выраблялі са звычайнай сталі і толькі наварваць плаціны з хуткарэжучай сталі.

Канструктарскае бюро нашых вартшталабудуўчычых заводаў з'яўляюцца на вельмі важныя пункты, якія могуць значна дапамагчы похаву ў эканоміі металу. Канструктарскае бюро завода імя Кірава (пачальнік тав. Эрэнпрот) толькі наўдана пачаў займацца гэтым пытаннем, а ўжо ёсьць выдатныя вынікі. Амаль да ўсіх механізмаў п'ялы Гелера, да гайканарэзнага аўтамата дзятка канструктарскім бюро аталі са значна меншымі прышуканамі.

Апрача таго, у каробках хуткасцей была значная колькасць лішніх робураў і прад'яваў, на якія ішло шмат металу. Зараз канструктарскае бюро гэтыя робуры ліквідавала, што дало магчымасць завоўне не толькі эканомію металу, але і значна зменшыць час на апрацоўку станій (спідраванне робураў).

Завод выпускае 40 тысяч цёкоў за год. Коўка гэтых цёкоў на заводзе ідзе ўручаючы і іх на 7—8 раз прыходзіцца гартаваць. Пры гартоўцы значная колькасць сталі выгарае. Таксама кавалі пры ручной коўцы не эканомілі металу. Яны б'льш адрубіць малую загатоўку, каб не было браку з-за нявытрымальных размераў, таму бываюць вя-

МАЙСТРЫ МАСТАЦКАЙ ВЫШЫЎКІ

Служкі раён даўно славяцца сваімі мастацкімі вышыўкамі. З пакалення ў пакаленне сёння горад перадае майстэрства вышывання. На народных гуляннях, у калгасных парках часта можна сустрэць калгасніцаў і калгасніц у кашаках і сукенках, упрыгожаных яркім прычудлівым арнамантам з шуюкі і атласу, у даўна прыгожых кашулях з паясамі. Калгаснік арцелі «Пражэктар» Бельяніч і калгасніца гэтай жа арцелі Гур'яніч вядомы сваімі малюнкамі на палатне.

Сваіх майстроў мастацкай вышыўкі выдаюць і раённыя раённыя БССР, як Віцебскі, Дрысенскі, Бабруйска і т. д.

У сучасны момант Совет прамысловой кааперацыі БССР праводзіць работу па арганізацыі прамыслова-мастацкай вышыўкі. Ужо створаны спецыяльныя пяхі мастацкай вышыўкі пры швейных арцелях у Менску, Бабруйску і Віцебску. Такія ж пяхі арганізуюцца і ў іншых раёнах, у прыватнасці ў Стаўцы. Да канца года пяхі вышываюць 15 тысяч метраў рознай вышыўкальнай тканіны — купонаў на сукенкі, на кашулі, кофрыкаў, ажурнай вышыўкі. Надаюць 22 летнія вышыўкальныя БССР — калгасніцы, хатнія гаспадыні, члены прамысловых арцелёў (выдавалі ў Маскву, дзе знавіліся з украінскай вышывальніцай народнага мастацтва. У гандлёвай палатне ў Маскве яны набылі ўзоры паражэжкіх вышывак. Калгасніца-вышывальшчыца з калгаса імя Варашылава, Дрысенскага раёна, тав. Бынава і раённыя майстры вышывальнай справы вышываюць Советам прамысловой кааперацыі ў якасці інструктараў і арганізатараў мастацкага рукадзелля ў раёнах.

Менская каманда фікультуры таварыства «Тоні», заваявала прыз гэтай «Звязда» на летняй атлетыцы ў 1936 г. Злева направа: трэнер каманды Лішнікі, Кучэль, Муранка, Рунцоў, Талеяка, Лабалеў, Чарнаўка, Міхальков, Ансімова, Касперская і ірадаўшчы таварыства «Тоні» г. Тымохі.

Перамога калгасных фізкультурнікаў

14 верасня ў Менску быў праведзены велакрос для членаў таварыства «Дынама». На старт вышлі каля 40 веласпедзістаў. Першае месца сярод мужчын заняў тав. Пікуць, які прайшоў 20 кілометраў за 43 мін. 10 сек. Сярод жанчын першы месца заняла тав. Барысевич за 11 мін. 57 сек. Сярод дзяўчынак гэта ж дзясціна выйграла Вера Архінава за 12 мін. 7 сек.

Каманда калгасных веласпартсменаў, якая рыхтуецца да ўсеагульнага калгаснага спартыяды, прыняла ўдзел у гэтым кросе па-за конкурсам. Калгаснікі паказалі лепшы час, чым дынамаўцы.

МОЛАДЗЬ ІДЗЕ У ВАЕННЫЯ ШКОЛЫ

Аб'яднаная Беларуская Ваенная школа, якая знаходзіцца ў сталіцы Беларускай Савецкай Рэспублікі, карыстаецца вялікай любоўю з боку працоўных Савецкай Беларусі.

У гэтым годзе наглядзецца небывалы наплыв ў АБВШ — у адну з найбольш кваліфікаваных Ваенных школ. Валікі прыток заўважаны ў школу гаворыць аб імкненні працоўнай моладзі аддаць сваё жыццё самаму ганароваму абавязку грамадзян Савецкага Саюза — узброенай абароне граніч сацыялістычнага радзімы.

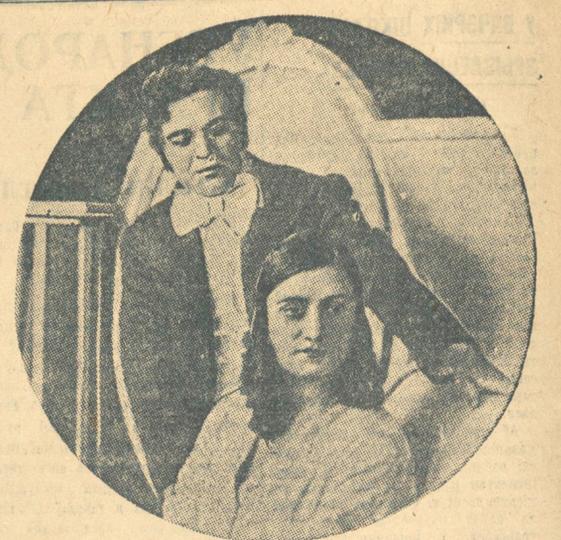
Хто ідзе ў АБВШ? Сярод падрыхтованых заўважаны і дзяўчаты і хлопчыкі.

ДАХОДЫ КАЛГАСА „ЧЫРВОНЫ БЕРАГ“

Калгас «Чырвоны Бераг», Аршанскага раёна, як паведамляе раённая газета, з вялікімі поспехамі заканчвае сельскагаспадарчы год. Вялікі значна вырастлі грашовыя даходы калгаса. За рэалізацыю гародніны калгас ужо вылучыў 130.070 руб., за рэалізацыю садавіны — 10.800 руб. За тры кварталы гэтага года ад малаочна-тварынай фермы калгас меў даходу 26.500 руб., ад свінаводчай фермы — 8.885 руб. Іншыя грашовыя даходы калгаса складаюць 13.500 руб.

У мінулым годзе кожны калгаснік на працягу атрамаў атрача прадуктаў 1 руб. 75 кап. грошай. У гэтым годзе на кожнага працадзель прыпадзе не менш 4 з паловай руб. лф.

Сям'я радавога калгасніка Андрэя Капраненкі, якая выправадала 850 працадзель, атрымала ўжо авансам 1150 руб. Пры канчатковым разліку яна атрымае 3600 руб.

Асеньні-зімні тэатральны сезон у Менску пачаўся 15 верасня спектаклем Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета. Першым пастаноўца тэатра — опера «Еўгеній Онегін», музыка Чайкоўскага, у новай пастаноўцы рэжысера М. Г. Дыкоўскага. На адмысловы спосаб пісьма Таццяны (артыстка Л. П. Александровская).

САПРАПЕЛІ

Па заданню Беларускага дзяржаўнага фізіятрычнага інстытута інстытут тору Акадэміі навук БССР праводзіць спецыяльную работу па выяўленню залежнасці аэрычных сапрапелі, прыгодных для лекавых мэт. Экспедыцыя інстытута тору працавала ў раёне раёнаў — Менскі, Бабруйска, Лепельскі і інш. У інстытут фізіятрыі прадстаўлена каля 75 узораў сапрапелі, узятых у розных раёнах. Цяпер ідзе работа па вызначэнні іх хімічных і фізічных уласцівасцей. У бліжэйшы час у фізіятрычным інстытуце пачнецца правядзенне вопытаў па ўжыванню сапрапелі пры лячэнні рэўматызма, ралу жаночых захворванняў, запаленняў нервовай сістэмы, асабліва ішыяса і т. д.

СУД ЗАБОЙЦЫ-РАБАЎНІКІ

Грамадзянін з хутара Заход, Рэчыцкага раёна, Іван Макаравіч наліў грамадзяніна Л. В. Сыча зварэшы яму ў Васілевічах на базар для продажу сена. Вечарам 4 красавіка 1936 г. Сыч прыехаў да Макаравічаў, наклаў на каласы сена і застаўся ў іх начаваць, каб ранцою наакупнага для выхода на базар. Ноччу, калі Сыч спаў, Іван Макаравіч разам са сваімі братамі Ніканорам і Антонам рашылі забіць Сыча з мэтай рабаўніцтва. Жалезным шыпам яны нанеслі яму над лаятку ў сэрца раку і забралі ў яго 615 руб. Каб з раны не выцякаў кроў, яны прышылі яе гарачым жалезам. З нявызначанай аднамінак жыцця Сыча Макаравічы вывезлі на дарогу. Тут яны яго знялі з воза, паклалі каля дарогі і пачалі раскаваць праходзім, што Сыч у дарогу раптоўна захварэў. У такім-жа становішчы яны адвезлі Сыча дамоў, дзе ён праз тры дні памёр.

Хутка звестыя бандытаў Макаравічаў было ўскрыта. Забойцы-рабаўнікі Іван, Ніканор і Антон Макаравічы прадсталі перад пролетарскім судом. Судовым следствам было устаноўлена, што забойства Сыча зроблена Макаравічамі па рашэнні прадуманага плану. Сям'я Макаравічаў заўсёды была антысавецка настроена. І яе дзівя чаму... Валдыты-браты Макаравічы — у мінулым актыўна ўдзельнічалі ў пелюграўскіх бандах на Украіне. За бандытствам аліна з іх братаў Арсен быў расстрэляны.

Судовая калегія Вярхоўнага суда БССР, разгледзеўшы гэту справу, прыгаварыла бандытаў Івана Макаравіча да вышэйшай меры пакарання — расстрэлу. Ніканор і Антон Макаравічы прыгавораны да розных тэрмінаў пазбаўлення волі. Прыгавор у адносінах Івана Макаравіча прыведзены ў выканава.

Ч. в. а. адказнага рэдактара А. П. ДЖЭЛЮК.

Рэкорд стаханаўца Лемешава

ПОЛАЦК. 13 верасня стаханавец полацкага шпаларознага авода т. Лемешаў Іван за 7 гадзін распілаваў 743 шпалы, выканаўшы норму на 240 проц. Стаханаўка Нікалаева Алена на распілоўчы гонты за гэты дзень выразаала 90 кап, замест нормы 50 кап.

МЕЖАРЫЦКІ

Спаборніцтва матацыклістаў

18 верасня на магілёўскай шалы ўпершыню правозаціла гарадскія спаборніцтва на матацыклах розных марак. Будучы разгартаны матацыклісты—100 кілометраў і 1 кілометр з меда і з ходу. На спаборніцтвах былі адарана каманда для ўдзелу ў ўсеагульных мотаспаборніцтвах у Кіеве.

Даведчна-інфармацыйная служба

Экскурсія школьнікаў у Копыльскага раёна прыехала ў Менск для азнамялення са сталінай арданінаснай БССР. Да поўняй ночы яны хадзілі па гораду, шукаючы экскурсійную базу дзе б можна было адначыць і пераказаць. Але адрас быў ніхто на мог дакладна ўказаць. Нарэшце вучні заўважылі на Ленінскай вуліцы шыльду: «Даведчна-інфармацыйная кантора». У кантору ім неадкладна далі адрас і завалі на базу.

Сотні працоўных Менска і іншых гарадоў і раёнаў БССР штодзённа аяртаюцца ў даведчна-інфармацыйную кантору і яго кіеўцы па рэалізацыі розных непрадуманых пятаў. Даведчна-інфармацыйная кантора дае даведкі і аб месцы знаходжання краўд, абласцей, раёнаў, сельсаветаў, насельніцкіх пунктаў па ўсёй беларускай тэрыторыі БССР. Даведкі аб гістарычных пам'ячкіх і датах, маршрутах паязоў, надвор'я, навінах, спорту, кіно і тэатра — на ўсе гэтыя разнастайныя пытанні даведчна-інфармацыйная кантора дае адказы.

Дрэна толькі, што кантора знаходзіцца ў надзвычай цёплым памяшканні. Кіеўцы наўдала і дрэна аформлены. Дзяржаўныя і навуцальныя ўстановы БССР не лічаць патрэбным своечасова паведамляць кантору аб усіх зменах, перамяшчэннях і навінах у сваіх установах. Гэта затрудыя работу канторы.

Н. ВІШНЕЎСКІ.

Антырэлігійная насценгазета

У сувязі з надышоўшымі яўрэйскімі рэлігійнымі святамі «Рош-га-шона» і «Іом-кішур» — Цэнтральны совет саюза ваўлічых бязбожнікаў БССР разгарнуў антырэлігійную кампанію сярод працоўных яўрэяў. Выпушчана на яўрэйскай мове спецыяльная антырэлігійная насценгазета «Барэцтва супроць рэлігіі — барацьба за сацыялізм» у колькасці 30.000 экзэмпляраў. Яна распаўсюджана на ўсіх працяржэствах, у калгасах, арцелях і т. д., у значнай колькасці паслана ў Бірабжан і ва ўсе воласці Саюза.

На працяржэствах, у арцелях яўрэйскіх калгасах і сярод саматужнікаў-азночак праведзены даклады аб сутнасці рэлігіі і аб задачах саюза ваўлічых бязбожнікаў у сувязі з праектам новай Канстытуцыі. У Оршу, Дуброўну, Шклоў і Копыль былі пасланы гэтыя яўрэйскія пісьменнікі для правядзення дакладаў і мітэраўных вечараў.

Гандлёвая хроніка

Устаноўлены цэны на завальную свежую гародніну ўраджае 1936 года. Адзін кілограм сельдэр-і і пітуршкі каштуе 1 руб., перлу балгарскага — 75 кап. і баклажанаў — 50 кап.

АБМЕН АБЛІГАЦЫЙ ПАЗЫК

За 14 дзён абмену аблігацый мінулых пазык на аблігацый пазыкі 2-й пільготкі выпуску 4-га года па Менску абмянялі свае аблігацый 58.736 пазыкатрымальнікаў на суму 36.433 тысячы руб. Больш 400 працяржэстваў і ўстаноў ужо закончылі абмен.

За час абмену вельмі многа вылучылі вытрымаў. Так, на фабрыцы «Васцрычкі» вылучыла больш 200 вытрымаў, на заводзе імя Варашылава — больш 70, на фабрыцы «КМ» — 50 вытрымаў і т. д. За 13 дзён абмену аблігацый цэнтральнай атчакскай № 16 і яе аддзяленнямі выплачана вытрымаў на 454.240 руб.

СЕННЯ, 16 верасня, ПЕРШЫ КАЛЯРОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ ВЫТВОРЧАСЦІ 1936 Г. САЛАВЕЙ-САЛАВЕЙКА Пастаноўка рэжысера НІКАЛАЯ ЭНІ.

Гукавы кінатэатр „Чырвоная Зорка“. ПЭПО БАРАЦЬБА за КІЕЎ АГНІ ВЯЛІКАГА ГОРАДА Кін. СПАРТАК Ад 16 верасня на экране Ігар ІЛЬІНСКІ ў вядомай камедыі ПРАЦЭС аб ТРОХ МІЛЬЯНАХ у 6 частках. У праграме — кіно-хроніка. Штодзённа 4 сеансы. Каса — 4 г.

А Д К Р Ы Ц Ц Ё спектакляў Беларускага Дзяржаўнага Тэатра оперы і Балета СЕННЯ, 16 ВЕРАСНЯ. ПРЭМ'ЕРА! ЕУГЕНІЙ ОНЕГІН Опера ў 3-х дзеях, 7 картинах. Муз. Чайкоўскага. Сёння — абанем. № 2. Прадаўжаецца прыём заявак на сталыя месцы.

ПАЛІТЫЧНАЕ УПРАВЛЕННЕ БЕЛАРУСКАЙ ВАЕННАЙ АКУРГІ даводзіць да ведама партыйных, саведкіх і профсаюзна-ных арганізацый, што з 15 верасня г. г. АДКРЫТА для наведвальнікаў 1-я мастацкая выстаўка БВА. Выстаўка працуе штодзённа з 11—14 і з 18—23 гадзін. Заяўкі на экскурсіі прымаюцца напярэдадні ў гадзіны работы выстаўкі. Адрас: вул. Нірава, ілуб металістаў, тэл. 21-830.

17 верасня Менгархарчгандлем на ГРУШАЎСКІМ ПАСЁЛКУ АДКРЫВАЕЦЦА НОВЫ УЗОР ЛЫ ХАРЧОВЫ МАГАЗІН У продажы пастаянна наступныя тавары: хлеб усіх гатунаў і белабулочныя вырабы, мяса і гародніна, кандэіцэрсыя тавары, малочныя прадукты (малака, масла, сыр, тварог і інш.), муча, крупы і іншыя бялкавыя, розныя рыбтавары, кансервы і гастронамя. МЕНГАРХАРЧГАНДАЛЬ

Універсітэт для стаханаўцаў прамадзела ЦН ГІН КП(б)Б (Комсамольская, 25, Дом Тэхнікі) 18 верасня адбудзецца ЛЕКЦЫЯ т. Прынца „ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ“. Пасля лекцыі — канцэрт. Пачатак роўна ў 8 гадзін. РЭКАТАРАТ.

ДА ўВАГІ ПАДПІСЧЫКАЎ на СОВЕЦКУЮ ВАЕННУЮ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЮ Выданне Савецкай Ваеннай Энциклопедии передана з ОГІЗ'а уноў арганізаванаму Дзяржаўнаму Ваеннаму Выдавецтву ННА СССР. Улічваючы патрэбнасць у энцыклапедыі для каманды і навуцальнікаў складу Чырвонай Арміі, Дзяржаўнае ваеннае выдавельнае ўстанова СССР прымае ўсе меры да ўскарнення выпуску ўсёй энцыклапедыі. На працягу 1936 г. будзе выпушчана і рэалізавана III том; выданне ўсёй энцыклапедыі будзе скончана к канцу 1936 г. Цэна на уноў выпускаемыя тамы ўстаноўлена ў 15 руб. за том. Прэсьба да ўсіх падпсчыкаў пацвердзіць сваю згоду на атрыманне выпускаемых у далейшым тамоў па новай пале. Аднак просім прыслаць па наступнай форме: Лінія адрэау Гэтым пацвярджам сваю згоду на атрыманне чарговых тамоў СВА. Падпсчык (Прозвішча, імя і імя па бацьку) № закана Адрас, па якому атрыман II том Адрас, па якому трэба даставіць